

«Астана медицина университеті» АҚ
«Стоматология және бетжақ сүйек хирургиясы» кафедрасы

СРС

Тақырыбы: Эндодонтиялық ұсақ аспаптар. Тағайындалуы бойынша жүйелеу. Оларға қойылатын талаптар және таңбалау. Олармен жұмыс істеу ерекшеліктері

Орындаған : Кеңес А
Топ:405 стом
Тексерген:

Астана 2017

Жоспар

I. Кіріспе

II. Негізгі бөлім

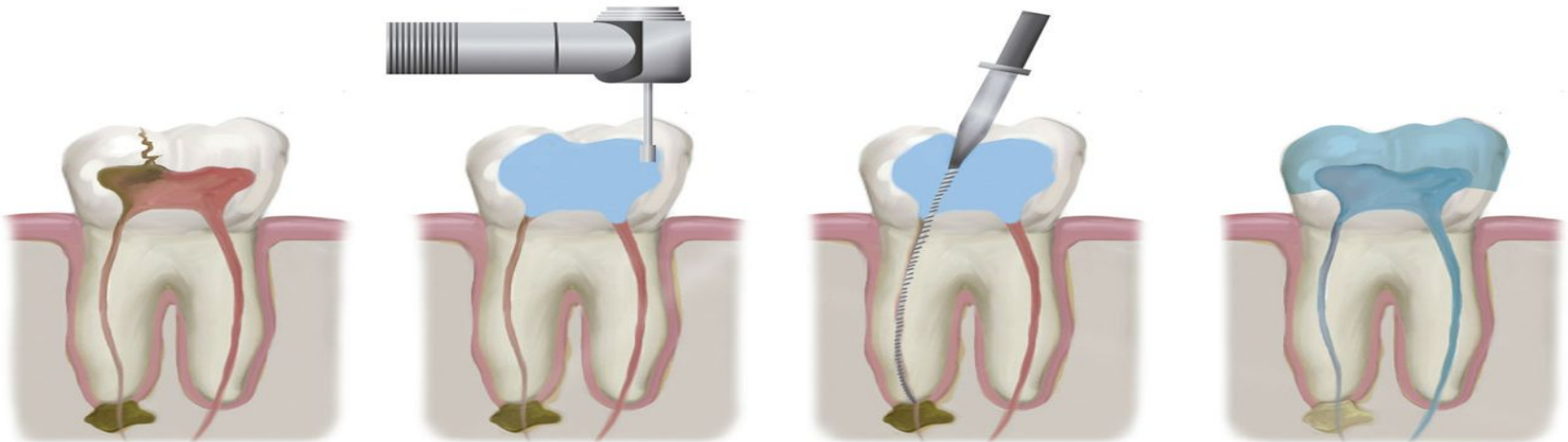
1. Эндодонтиялық ұсақ аспаптар туралы түсінік
2. Тағайындалуы бойынша жүйелеу.
3. Оларға қойылатын талаптар және таңбалау.
4. Олармен жұмыс істеу ерекшеліктері

III. Қорытынды

IV. Пайдаланылған әдебиеттер

КІРІСПЕ

Эндодонтиялық емдеу стоматологияның басты тарауы болып саналуының себебі, тіс ұлпасы мен тіс түбірінің сыртқы қабатының қабынуының сапалы емдеуінің, маңызды сатысы болуында деп есептеуге болады. Эндодонттық емнің сапалы жасалуы ең алдымен, әр түрлі тіс топтары тіс қуысының құрылыс ерешеліктерін жетік меңгеруге, эндодонттық аспаптарды дұрыс қолдана білуге, тіс қуысын бұрғылап өңдеу, сонымен бірге түбір өзектерін тазалау және пломбалау тәсілін дұрыс жүргізуге тікелей байланысты.

Эндодонтиялық аспаптардың түрлері:

-
- Глубиномер – терендікті өлшегіш аспап немесе түбір инесі.
Пульпаэкстрактор – ұлпа жулғыш немесе суырғыш.

-
- Бұрғы(бурав) - өзекті тегістегіш бұрғы.
Рашпиль – түрпі, тісті егейтін аспап.
Дрильбор – түбір өзегін кенейткіш аспап.

-
- Развертка – кенейткіш, түбір өзегіне белгілі бір пішін беретін.
Өзектолтырғыш – түбір өзегін толтырғыш аспап.
Штопфер – нығыздағыш аспап.

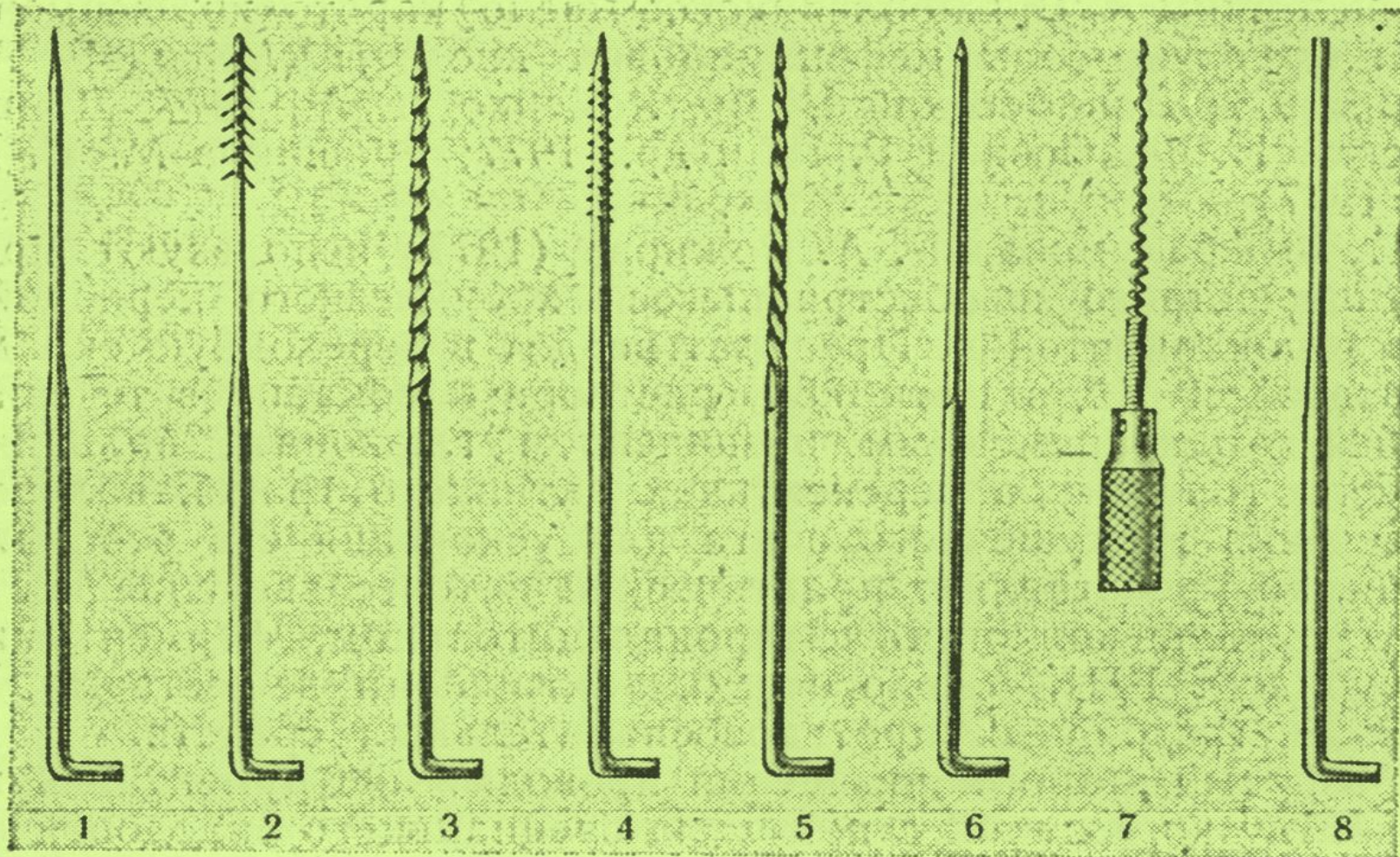

Рис. 27. Набор для эндодонтии (ЦНИИС).

1 — глубиномер; 2 — пульпоэкстрактор; 3 — бурав корневой; 4 — рашпиль корневой; 5 — дрельбор; 6 — развертка; 7 — каналонаполнитель; 8 — штопфер.

Жалпы эндодонттық аспаптар қолдану ретіне қарай
4 топқа тағайындалған:

Зерттеуге, тексеруге арналған
аспаптар

Жұмсақ тіндерді алып
тастайтын аспаптар

Түбір өзектерің өтуге және
кенейтуге арналған аспаптар

Түбір өзектерін пломбалауға
арналған аспаптар

Зерттеуге, тексеруге арналған аспаптар .

Оларға иілгіш, тегіс аспаптар – терендігін өлшейтің аспап – түбір инесі жатады. Олар жұмсақ темірден жасалған, өте иілгіш болып келгендіктен, олармен кейде қисайған түбір өзектеріне өтуге болады. Эндодонттық аспаптардың ең біріншісі болғандықтан, бұл аспап түбір өзегінің ұзындығын өлшеу үшін де қолданылады.

Жұмсақ тіндерді алып тастайтын аспаптар.

Бұл аспаптардың жұмыс жасайтын жағында тісшелері бар (бурғы тәрізді). Оларға улпа суырғыш және түрпі, тісті егейтің аспаптар жатады. Улпа суырғыш – улпаны түбір өзегінен суырып тартып алуға қолданыталың жінішке болат сымнан жасалған аспап. Көлеміне қарай ұзыны (50 мм) және қысқасы (30 мм) болады. жуандығына (қалындағына қарай өз ара номерленеді: жінішкелеу, №1 және №2) орташалау №3) және жуандауларға №4, №5 жаталады.

Ал түрпі не түбір өзегін егейтін аспап – улпа суырғышқа ұқсас, тек айырмашылығы, суырғышқа қарағанда жуандау және ұзындау болып келеді. Бұл аспап өзек қабырғасынан жумсарған тіндерді алып тастауға, улпаның қалып қалған үзінділерін, дентиннің зақымданған қабаттарын алып тастауға кенінен қолданылады. Негізгі қызметі түбір өзегі қабырғаларындағы өзгерген дентин бөлік терін қопсытады, кейінгі қолданатын аспаптардың жұмысына жол ашады. Кемшілігіне жататыны: дентин өзеккешелеріндегі өзгерген қабаттардың бетінің шамылы ғана бөлігін қопсытады. Сонымен бірге бұл екі аспаппен жұмысты өте абайлап жасамаса, сынып өзектің ішінде қалып калулары мүмкін.

Түбір өзектерің өтуге және кенейтуге арналған аспаптар.

Бұл топқа эндодонттық аспаптардың 3 түрі - өзекті тегістегіш, кенейткіш және түбір өзегіне белгілі бір пішін бере отырып кенейтетін аспаптар жатады. Дрильбордың көмегімен түбір өзегін кенейте отырып, толық өтуге мүмкіндік жасалады. Сонымен бірге түбір өзектерің де пломбаланған өтуге болады.

№	Название инструмента	Форма рабочей части инструмента	Символ ISO
5,а	Бор типа Gates-Glidden		—
5,б	Ример типа Reeso (Largo)		—
5,в	Расширитель устья канала		—
5,г	Ример Beutelrock тип 1 (B1)		
5,д	Ример Beutelrock тип 1 (B2)		

Кей жағдайда пломбаланған өзекті оту қиынға туссе, машиналық дрельбордың көмегімен жүзеге асыруға болады. Бірақ машиналық дрельборды көп пайдаланған дұрыс емес, себебі машинаның айналым жылдадығы жылдамдығы жоғары болған кезде, түбір өзегінен тыс кетіп, сынымқалуы мүмкін.

Келесі аспап - өзекті тегістегіш – бурав деп аталады. Бұл аспап түбір өзегін өте отырып, кенейтіп, тегістеп, өзек қабырғаларын майдалануға тағайындалған. Түбір өзегіне белгілі бір пішін бере отырып, кенейтетін аспапты өндеудің ең соңғы сатысы болып саналады. Бұл аспап түбір өзегіне конус тәрізді пішін береді, ал бұл кейінгі саты түбір өзегі пломбалауға қолайлы болады.

Түбір өзектерін пломбалауға арналған аспаптар.

Оларға бұранда тәрізді өзек толтырғыш, пломбаны нағыздағыш, қолмен істейтің кенейткіш – дрильбор жатады. Осы аспаптардың көмегімен эндодонттық емнің соңғы шешуші сатысы жүргізіледі. Ең басты негізгі саты болып саналады, себебі пломбаны түбір өзегінің шыңындағы нүктесіне (санылауына) жеткізіп салу емнің сапалы жасалуына ықпалын тигізеді.

Эндодонттық аспаптарға қойылатын талаптар:

Эндодонттық аспаптар түбір өзегін мүмкіндігінше толық өңдеуге қолайлы болулары керек.

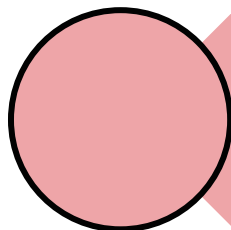
Ауыз қуысында аспаптар қолдануға ыңғайлы болулары керек

Аспаптарды мықты орнықтыратын бөлігі болуы керек.

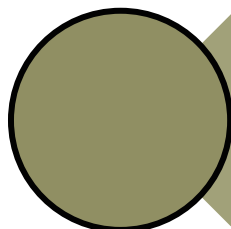
Аспаптардың жұмыс жасайтын бөлігі қолдану үшін сәйкес келуі керек.

ЭНДОДОНТТЫҚ АСПАПТАРДЫҢ ТҮРЛІ-ТҮСТІ ШАРТТЫ БЕЛГІЛЕРІ

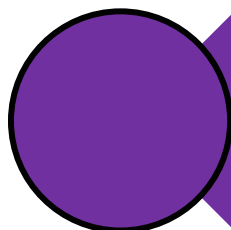
ISO СТАНДАРТТЫҚ ӨЛШЕМДЕРІ МЕН ТҮСТІ БЕЛГІЛЕРІ:

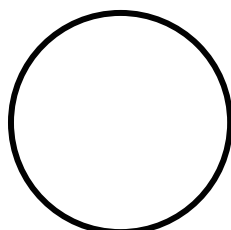
006
КЫЗҒЫЛТ

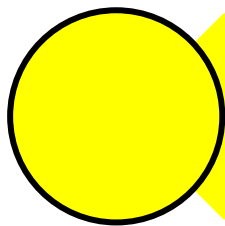
008
сұр

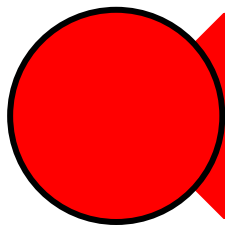
010
күлгін

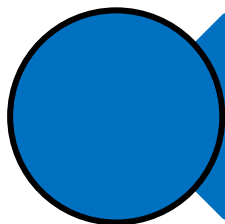
015; 045; 090;
ақ

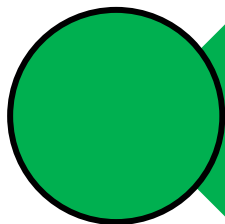
**020; 050; 100;
сары**

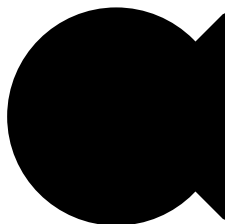
**025; 055; 110;
ҚЫЗЫЛ**

**030; 060; 120
КӨК**

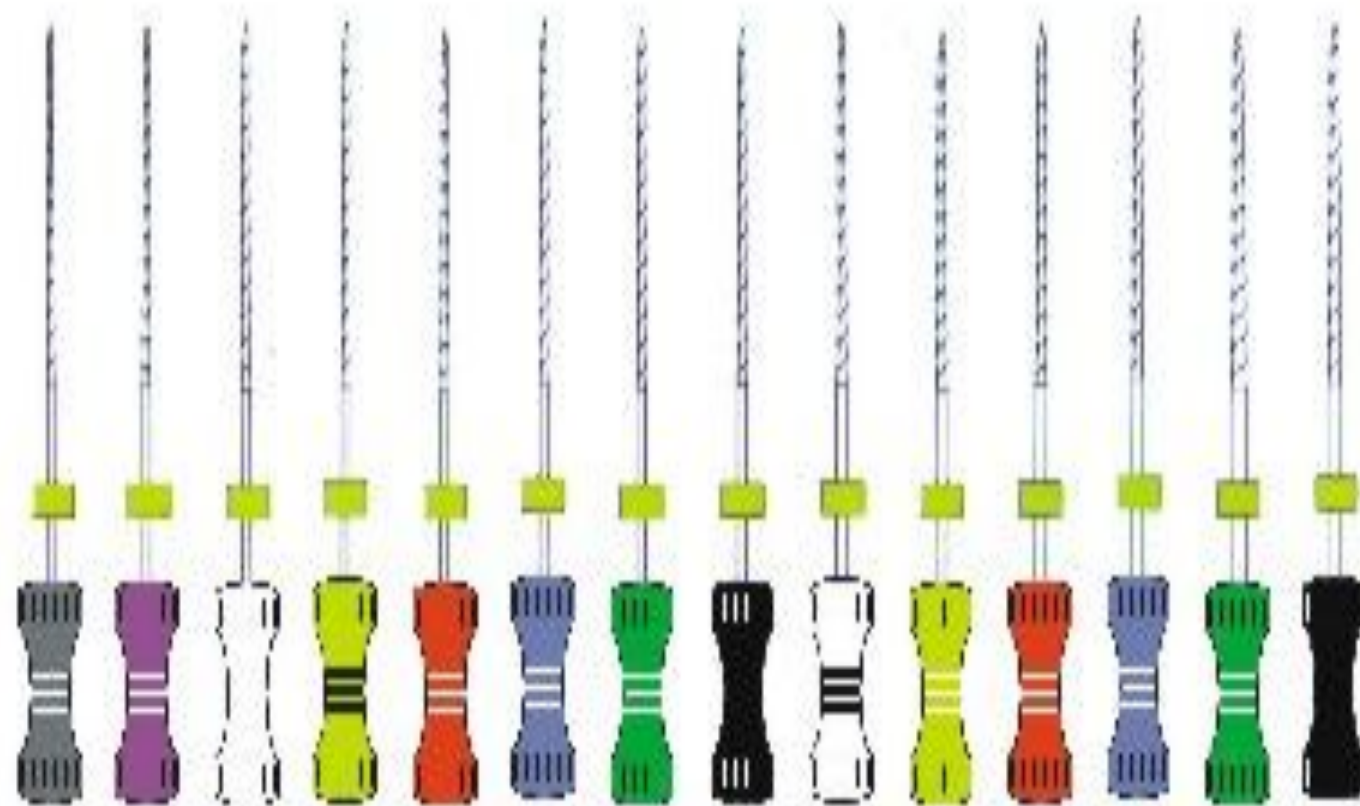

**035; 070; 130;
Жасыл**

**040; 080; 140;
қара**

Hedstroem Files

ISO		08	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	70	80
L / Ref	Код заказа	ш 1/10 mm													
21 / 321	321 021 ...	008	010	015	020	025	030	035	040	045	050	055	060	070	080
25 / 325	325 025 ...	008	010	015	020	025	030	035	040	045	050	055	060	070	080
29 / 329	329 029 ...	008	010	015	020	025	030	035	040	045	050	055	060	070	080
Ассортимент		Набор 15 - 40							Набор 45 - 80						

1970 жылы А.В.Винченко стоматологиялық тәжірибеге эндодонттық аспаптарды енгізе отырып, мынадай анықтамаларды дәлелдеді:

Аспаптармен айналдыра, бұрай отырып жұмыс жасағанда, олардың сынып кетпеуі үшін әр бұрылыс кезіндегі бұрыштардың өлшемін көрсетті

ұлпа суырғыш
үшін – 180-360°

түбір өзегін
тегістегіш
үшін – 90-180°

түрпі үшін –
125-135°

түбір өзегін
кеңейткіш
үшін - 360°

түбір өзегіне
конус тәрізді
пішін беретін
аспапты - 360°
бұру

Виниченконың басшылығымен аталған эндодонттық аспаптарды ретімен қолдану кезегі ұсынылады:

**1. Түбір инесі немесе
глубиномер**

**2. ұлпа суырғыш
аспап**

**3. Өзекті
тегістегіш
бұрғы**

**4. Түрпі – түбір
өзегін егейтің
аспап**

**5. Түбір өзегін
кенейткіш
аспап**

**6. Түбір өзегіне
белгілі бір пішін
беретің аспап**

**7. Түбір өзегін
толтырғыш
аспап**

**8. Пломбаны
толтырып
нығыздайтың
аспап**

ISO стандарты бойынша эндодонттық аспаптардың жаңа түрлерінің жіктелуі.

1- топ

- қолмен жұмас жасайтын **фитл, римерлор пульпәкетроптар, плагерлер, спредерлер.**

2- топ

- машинамен жұмыс жасайтын
- **H-фитлдар, K-римерлер, өзек толтырғыштар**

3-топ

- машинамен жұмыс жасайтын **борлар Cates – Clidden, ример түрлері.**

4-топ

- **штифтер-гуттапергалы, күмісті қағазы.**

Пайдаланылган әдебиеттер:

1. Базикян Э.А. Пропедевтическая стоматология: учебник. – М., 2008. – 768 с.
2. Максимовский Ю.М. Фантомный курс терапевтической стоматологии (атлас) – М., 2005.
3. Скорикова Л.А. Пропедевтика стоматологических заболеваний. - Ростов-на-Дону, 2002.
4. Базикян Э.А. Практическое руководство по эндодонтии. – М., 2007.
5. Р., Бауман М.А., Киельбаса А.М. Иллюстрированный справочник по эндодонтии. – М.: МЕДпресс-информ, 2006.
6. Бойд Л. Стоматологические инструменты. Иллюстрированный справочник (пер. с англ.). – М., 2007.
7. Пропедевтическая стоматология: учебник. Под ред. Э.А.Базикяна - М., Издательская группа «ГЭОТАР-Медиа», 2009.
8. Терапевтическая стоматология: Учебник для студентов медицинских вузов.- Под ред. Боровского Е.В.– М. : «Медицинское информационное агентство», 2007.